

ЯНУШ ЗАЙДЕЛ

СТРАНЕН, НЕПОЗНАТ СВЯТ

Превод от полски: Александър Бацов, 1976

chitanka.info

Спускаяйки се по наклонена парабола в плътната атмосфера на планетата, корабът намаляваше скоростта.

— Височина?

— Три и триста... три и двеста и петдесет...

Неочаквано сирената на автопилота зави заплашително и корабът внезапно се обърна на 180 градуса. Моторите ревнаха с пълна сила. Рязкото спиране притисна космонавтите в креслата.

— Какво стана? — запита Гие.

— При кацането корабът премина под командуването на автопилота — изхърка Моокс.

Гие откопча колана и протегна ръка към контролната лента на автопилота.

— Да... чиста работа — промърмори той, четейки записа. — Отпред неочаквано се е изпречила отвесна стена, а долу се е появила идеална площадка за кацане — плоска хоризонтална плоча. Не много дълга наистина. Още малко и сме щели да се блъснем в стената...

— Нима това е... повърхността на планетата?

— Едва ли. Само преди минута бяхме на солидна височина.

— Като начало не е лошо. Принудително кацане, при това неизвестно къде.

— Да не би да мислиш...

— Че те са ни „подложили“ пистата за кацане? Това е доста логично: издига се преграда и същевременно се създават отлични условия за кацане.

— Не е толкова просто! Преди кацането автопилотът извърши радарен сондаж. Наоколо има нещо като гигантска кутия, затворена от всички страни, само в едната ѝ стена има правоъгълен отвор, през който попаднахме тук. Автоматът не можа да съобщи нищо повече. Трябва сами да уточним останалото.

— Тогава да вървим!

Неочаквано телевизионните екрани ослепително заблестяха. Поток от рязка светлина, бликнала не известно откъде, разпръсна тъмнината около кораба.

— Изглежда, че са ни засекли! — неуверено каза Моокс.

— Нищо не се вижда... Къде ли са те?

— Виж, какво ще е това?

Нещо огромно, приличащо на метално, се приближаваше с такава бързина, че след миг заслони три четвърти от главния екран, изчезна и пак се появи на двата странични екрана едновременно, обхващайки като пръстен кораба. Рязък тласък ги хвърли на пода. Някаква неведена сила като че ли подхвърли кораба нагоре. Един миг той вися неподвижно, после меко падна на една страна.

Екраните угаснаха така внезапно, както се бяха запалили. Корабът лежеше неподвижно, а Гие и Моокс напразно се опитваха да разберат какво все пак бе станало.

— Да излизаме! — нетърпеливо извика Гие. — Те и без това вече знаят за нас повече, отколкото ние за тях!

— Вземи минианализатора, а аз за всеки случай ще взема излъчвателя...

— Не мисля, че са настроени враждебно. Ако се съди по това, което стана, те отдавна вече можеха да ни унищожат, но не го направиха.

— Изглежда, искат да ни изучат както трябва, пък после...

— Какво после?

— Мислиш, че знам ли? Във всеки случай не прави особено резки движения: може да се изплашат и тогава не се знае как ще свърши всичко това...

Невъзможно беше да се движат в скафандри по каменистата местност, покрита с кафяви морени. Трябваше да изкарат от кораба гъсеничния всъдеход-амфибия. Но и за него не беше лесно. Машината ту се изкачваше по неустойчиви хълмове, ту се спускаше в някакви долини. Неочаквано светлината на фаровете се отрази в гладка огледална повърхност. Приблжиха се. Отвесна стена, която сякаш нямаше нито начало, нито край, преграждаше пътя. Моокс насочи лъча на рефлектора нагоре.

— Не ще можем да я преминем.

— Ще трябва да вървим покрай нея. Тя все някъде трябва да свършва!

Завиха наляво и движейки се бавно, внимателно разглеждаха местността. Когато амфибията се спусна на дъното на малка долина, отново нещо блесна отпред.

— Пак ли стена? — разтревожи се Гие.

— Не, нещо долу... Някакъв водоем.

Водоемът се оказа не много дълбоко езеро, пълно с тъмнокафява течност. Моокс взе проба за анализ.

— Вода, обогатена с някакви въглеродни съединения и с частици от същото кафяво вещество. Анализаторът не може точно да определи химичния му състав. Да вървим по-нататък, трябва да се измъкнем от тази пустиня.

Гие известно време внимателно разглеждаше начертаната от автомата графика на маршрута, после побутна Моокс:

— Изглежда, че се движим в кръг... Попаднали сме в някакъв гигантски цилиндър. Спри машината, ще погледна от какво е тази стена.

Повърхността на стената беше гладка и плъзгава. Моокс направи белезникава драскотина с върха на корундовия си нож и събра няколко зрънца.

— Силициев окис — съобщи той след малко. — С примеси от натрий и калций. Дай излъчвателя, ще се опитам да я пробия.

Няколко удара на пламъка — и от вдлъбнатината потече разтопено вещество. Стана много топло. Моокс продължи да работи. Вдлъбнатината се увеличаваше. Накрая пламъкът се промъкна през отвора навън. Когато веществото около черната дупка се повтвърди, те с мъка се провряха през нея. От другата страна трябваше да се спускат с въже. Основата на стената беше от същия материал и се простираше до хоризонта.

Разсъмваше се.

— Ти тръгни надясно, а аз ще вървя направо — каза Гие. — Ще се срещнем тук.

Тръгнаха в двете посоки под прав ъгъл. Гие дълго вървя с бърз ход. Тъмнината започна да редее. Неочаквано плочата свърши и той полетя надолу. Но още в следния момент меко увисна, оплетен в нещо еластично. Той се огледа, светейки си с фенерчето. На всички страни се разпростираше нещо, което приличаше на кабели или на тръби с голям диаметър. Гие се покатери на една от тях, която под наклон вървеше надолу. Повърхността на тръбата беше покрита с нещо подобно на израстъци и по нея беше удобно да се върви. Вече почти беше разсъмнало, когато той достигна отвесна стена, в която изчезваха

всички кабели. Стана по-топло. Кабелите плътно се доближаваха до стените на отвора, така че беше невъзможно да се прехвърли на другата страна. Гие реши да рискува. Той извади излъчвателя и го насочи към стената. Пламъкът блесна на два пъти и изведнаж някаква чудовищна сила разпръсна кабелите. Загубвайки равновесие, Гие полетя надолу към надиплената, преплетена от дебели въжета бяла повърхност...

Моокс реши да се върне. Нито следа от живот, нищо, само гладка, твърда плоча. Когато му се стори, че мястото на срещата е вече близо, той включи късовълновия приемник и откри, че предавателят-фар, оставен край пробития отвор, не работи. Тогава той се настрои на вълната на Гие. Също тишина... Или той е извън границите на приемането, или... И какво ли е станало с ракетата, затворена в стъкления капан? Моокс дълго бродеше наоколо. Вече почти се съмна. Мъчейки се да открие каквато и да е следа от другаря си, той видя само-някакви неясни сенки, които се движеха по далечния хоризонт. Високо над главата му се простираше огромна бяла плоскост. Тя не можеше да бъде небето. Наоколо се издигаха колосални отвесни стени, но твърде далечни, за да може да се различат някакви подробности върху тях. На едната страна в стената зееше гигантски светец правоъгълник и именно отгук струеше светлината на зараждащия се ден. Радарната сонда точно беше характеризирала положението: бяха ги хванали в колосален капан.

Ракетата не се вижда. Гие мълчи... Да, това е краят на експедицията, която трябваше да стане прелюдия към завладяването и колонизирането на Голямата планета в системата на Жълтото слънце.

Напълно съсипан, Моокс падна на стъклообразния, безнадеждно еднообразен терен.

* * *

Сънят бързо обхвана отпадналото ми тяло, обаче мозъкът, уморен от многочасовото напрежение, по инерция още продължаваше да работи. Разбирах, че заспивам. Пред очите ми се мяркаха някакви картини, които се примесваха с действителността. Чувах шума на

вятъра зад отворения прозорец, но ми се струваше, че това е звук от ракетен мотор. Още малко и този необикновен филм ще прекъсне...

Изведнаж трепнах. В полуреалния мираж се втурна *нещо*, което разкъса лекото покривало на съня с несъмнената си реалност. Отначало не разбрах какво е това. Едва по-късно съобразих, че е звук. Като че ли се драска метал с метал...

Къде ли съм? Ах, да, в лабораторията на института... Работих до късно и изпуснах последния влак за града.

Какъв ли беше този звук? Протегнах ръка към ключа и ярка бяла светлина изпълни стаята. Но превключвателите и контролните лампички на изчислителната апаратура не светеха, значи звукът не идваше оттам. Погледнах към хоризонталната предна ламперия на електромозъка, направена от полиран метал, която служеше за покрив на мнемотеката и защищаваше елементите на паметта от влиянието на външните магнитни полета. В единия край на ламперията се тъмнееше отвореният прозорец, а аз лежах от другата страна на едно сгъваемо легло. И изведнаж върху блестящата повърхност на ламперията забелязах тъмна права драскотина, която започваше на един метър от прозореца и водеше към стената. Проследявайки посоката ѝ, погледнах през рамо и трепнах от учудване: драскотината свършваше почти на височината на главата ми на половин метър от стената. На края ѝ лежеше някакъв загадъчен предмет, който на пръв поглед ми се стори, че прилича на куршум от малокалибрена пушка. Искрах да го хвана с ръка, но навреме почувствах, че излъчва топлина, и използвах клещите.

Странният предмет наистина приличаше на куршум, дълъг не повече от половин кибритена клечка; върху тъпия му прорез се виждаха няколко симетрично разположени отвора. „Какво ли е това? — помислих си аз. — Покушение срещу живота ми ли?“

Самата мисъл ми се стори забавна. Пък и откъде можеха да стрелят? Освен може би от хеликоптер — стаята се намираше на седемнадесетия етаж, а в радиус от десет километра няма друго такова високо здание. Освен това би трябвало да са стреляли някъде отдалече, защото не чух звук от изстрел, а крайната скорост на куршума е била твърде малка, щом е спрял, след като е изминал по плочата само три метра! Сигурно това е някакъв заблуден ловджийски куршум! Наоколо са ловни райони. На сутринта ще го покажа на приятелите си. Ама че

късмет: заблуденият куршум да попадне именно в моя отворен прозорец, един от няколкостотинте прозореца на зданието. Къде ли да го сложа? До походното легло върху покритата със стъкло масичка имаше чаша, от която бях пил кафе. Внимателно пуснах там находката си, завих се с одеялото, защото утрото обещавахе да бъде прохладно, и след няколко минути заспах.

Събудих се от остро убождане в темето, като че ли ме беше ужилила пчела. Скочих, седнах на леглото и започнах да разтърквам болното си място. Никъде не се виждаше пчела. Може би това просто беше кошмар...

Седем часът. След половин час ще дойдат колегите. Трябва по-скоро да се приведа в „приличен вид“. Преди всичко — силно кафе. Сложих на газовата горелка половинлитровата лабораторна колба с вода (високонаучен метод за варене на кафе, който се практикува в почти всички лаборатории...) и взех от масата чашата, за да я изплакна на умивалника. Заедно с утайката от вчерашното кафе от чашата падна нещо, което издрънча по фаянса. Куршумът ми! Но беше вече късно! Той се плъзна в отходната тръба, повлечен от водата от чешмата. Сега никой няма да повярва в нощното ми приключение!

От чашата течеше тънка струйка вода... „Ха сега де! — учудих се аз. — Пробита чаша! Вчера тя беше съвсем здрава! Изглежда, че в стъклото е имало въздушно мехурче, което сега се е спукало.“

Подобно обяснение напълно ме задоволяваше и аз приключих изучаването на чашата с това, че я хвърлих в кошчето за боклук и извадих от стенното шкафче нова.

Водата в колбата вреше и аз сипах в нея двойна доза кафе.

Откъм коридора се чуха стъпките на чистачките. Скоро ще дойдат и сътрудниците. Сега ние се подготвяме за много интересна работа. Използувайки най-големия в страната електронен мозък, ние се каним да докажем, че в радиуса на действие на фотонните ракети е практически невъзможно да се открият разумни същества, чието равнище на развитие да е близко до човешкото. Струва ми се, че това е очевидно!

Публикувано във вестник „Орбита“, брой 27/1976 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.